

zápůjčky. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: V exekučním návrhu jest tvrzeno, že povinná strana má proti spořitelně pohledávku 70.000 Kč jako zbytek z povolené zápůjčky. Ve stížnosti spořitelny se vysvětluje, že povinným manželům byla povolena ústavem hypotekární zápůjčka 60.000 Kč, na základě čehož bylo vyplaceno Živnostenské záložně 40.000 Kč a zbývá vyplatiti 20.000 Kč (po srážkách 15.900 Kč), poněvadž však povinní nedodrželi podmínky povolené zápůjčky, že nebude tento zbytek vyplacen a že z téhož důvodu nedojde k realizaci kaučního úvěru 50.000 Kč. Z toho vidno, že nejde o exekuci na pohledávku, nýbrž na nárok strany povinné, který má proti poddlužnici na doplnění hypotekární zápůjčky a na realizaci kaučního úvěru. Nemůže býti proto vedena exekuce podle § 294 ex. ř., nýbrž podle předpisů o exekuci na jiná práva majetková, pročež měl býti exekuční návrh zamítnut.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jest pravda, že novoty nejsou dovoleny ani v exekučním řízení. Než, že předmětem navržené exekuce není peněžitá pohledávka, nýbrž jiné majetkové právo, nárok na vyplacení zbytkové valuty víceméně 70.000 Kč z povolené zápůjčky, tedy nárok na sjednání smlouvy podle § 983 druhá věta obč. zák., jest patrnó již ze samého návrhu. Má proto pravdu rekursní soud, že nejde o exekuci na pohledávku, nýbrž na jiné majetkové právo, a právem proto vyhověl rekursu a zamítl návrh na povolení exekuce zabavením a přikázáním pohledávky podle § 294 ex. ř. Mýlným jest názor dovolacího rekursu, že rekursní soud přes to neměl návrh na povolení exekuce zamítnouti, jelikož i exekuce podle § 331 a násl. ex. ř. se zahajuje zabavením, neboť podle § 54 první odstavec čís. 3 ex. ř. musí návrh na povolení exekuce označiti i exekuční prostředky, jichž má býti použito, a soud nemůže povolití jiný exekuční prostředek, než strana navrhla. Je-li tento pochybený, musí býti návrh zamítnut.

Čís. 8687.

Udržovali-li sousedé odedávna společným nákladem můstek přes příkop na náves proti svým domovním stavením, jest oprávněn jeden z nich domáhati se pořadem práva na druhém uvedení můstku do řádného stavu.

(Rozh. ze dne 7. února 1929, R I 42/29.)

Vlastníci č. p. 29 domáhali se na vlastníku č. p. 30, by žalovaný byl uznán povinným znovu zříditi a do původního stavu uvést mostek z veřejné cesty přes příkop na náves proti domovním stavením č. p. 29 a 30. K námitce nepřípustnosti pořadu práva soud první stolice ža-

lobu odmítl. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, podle zákona dále jednal. D ů v o d y: Žalobní návrh, by byl žalovaný uznán povinným znovu zříditi a do původního stavu položením drenážních trubek a hlínovým násypem uvést mostek z veřejné cesty přes příkop na náves proti domovním stavením č. p. 29 a 30, opírají žalobci o tvrzení, že mostek zřídili vlastníci domů č. p. 29 a 30 s dovolením obce, že jej odedávna udržují v dobrém stavu společným nákladem, že obec nemá zájmu na jeho existenci, že jej sama neudržovala a nikdy vlastníkům uvedených nemovitostí nepřikazovala, by tento mostek, sloužící jen jejich potřebám, udržovali a zachovávali, dále, že obec nic nenamítá proti tomu, by na obecním pozemku dále trval za účelem lepšího spojení k uvedeným usedlostem, že býval původně dřevěný, že jej žalovaný v roce 1920 bez vědomí žalobců odstranil a na jeho místě zřídil mostek nový, položiv do příkopu hlíněné drenážní trubky zavezené potom hlínou upěchovanou, že mostek v tomto stavu vyhovoval úplně potřebě, takže žalobci, nečiníce námitek, dále ho užívali a společně se žalovaným opravovali, že jej žalovaný dne 6. července 1928 bez vědomí žalobců odstranil, že na nařízení obce, by jej opětně postavil, zřídil mostek ze shnilého dříví zakrytý částečně hlínou, jenž se po prvním přejezdu probořil a dodnes jest nesjízdný, takže obecní úřad zakázal ho používati, opatřiv jej z obou stran závorou, konečně, že se obec usnesla, nedoháněti žalovaného k jeho opětnému zřízení. Z těchto skutkových tvrzení žalobců jest patrné, že žalobci vyvozují žalobní nárok jen ze smluvního poměru stran a z toho, že žalovaný tento smluvní poměr porušil, odstraniv mostek vyhovující a nahradiv ho mostkem nevyhovujícím, jehož používání bylo obecním úřadem zakázáno, při čemž žalobci nechávají stranou otázku vlastnictví mostku a jeho užívání i jinými osobami, než jsou strany, tedy užívání veřejného, hájíce jen svůj zájem na tom, by jim žalovaný umožnil užívání mostku, jež jim proti smlouvě znemožnil způsobem výše vyličeným. Za tohoto stavu věci jest podklad žaloby ryze soukromoprávní, zejména z toho důvodu, že podle tvrzení žalobců dala obec ke zřízení mostku stranám svolení, neudržovala jej, a ani stranám nevydávala příkazy co do jeho udržování a že vůbec neměla zájmu na jeho existenci a proto ani nedonucuje žalovaného k opětnému jeho zřízení. Nezáleží proto na tom, že jde o mostek na pozemku veřejném, jehož může kromě stran užívati každý, kdo jede po silnici a jenž jest tedy v užívání obecním. Rekursní soud jest tudíž toho názoru, že námitka nepřípustnosti pořadu práva jest v tomto případě neodůvodněná, předpokládajíc ovšem, že výše uvedená skutková tvrzení jsou správná, avšak zjištění jejich správnosti schází, jelikož soud prvé stolice se s těmito skutkovými tvrzeními blíže neobíral, důkazy žalobci navržené neprovedl a tudíž v napadeném usnesení k tomuto zjištění, jež rekursní soud pokládá za potřebné, nedospěl, a proto bylo odůvodněné stížnosti vyhověno z důvodu § 496 čís. 3 c. ř. s.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by o námitce nepřípustnosti pořadu práva znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Žalobní nárok jest založen na tom, že strany udržovaly odedávna společným nákladem můstek z veřejné cesty přes příkop na náves proti svým domovním stavením. Z toho žalobci dovozují závazek žalovaného, že nesmí bez vědomí žalobců odstraniti můstek a že musí uvést můstek do řádného stavu, učinil-li jej svémocným opatřením nesjízdným. V III. odstavci žalobním mluví žalobci výslovně o tom, že žalovaný porušil onu p o v i n n o s t. Opírají tedy žalobci žalobní nárok o úmluvu řečeným způsobem založenou a o vzešlou z toho povinnost, udržovati společným nákladem můstek. Dojde-li mezi stranami k dohodě o takovéto věci na základě jich volné vůle, jest tu soukromoprávní jednání po rozumu § 859 a 869 obč. zák. Závazek opřený žalobcem o takový důvod patří podle § 1 j. n. na pořad práva. Není žádným právním předpisem vysloveno, že se mezi soukromými osobami zakládá veřejnoprávní poměr tím, že pro svou společnou potřebu učiní na svůj náklad opatření na veřejném statku, čímž po případě odpadne potřeba, by orgán, k péči o veřejnou komunikaci povinný, vyvinul veřejnoprávní činnost. Okolnosti, zda můstek jest i jinak jako část silnice ve všeobecném veřejném užívání a či jest vlastnictvím, dále okolnost, zda obci a jejím orgánům přísluší na základě veřejného práva (§ 5 a 12 zákona ze dne 12. srpna 1864, čís. 46 z. zák. pro Čechy a § 28 zákona ze dne 31. května 1856, čís. 41 téhož zákoníka) povinnost starati se o veřejné cesty a stavěti mosty a můstky k veřejné komunikaci potřebné a že zřízení můstku k stavením stran jest prý také již předmětem správního řízení u okresní správní komise a že po případě bude hospodářským potřebám žalobců pomoheno aktem veřejné správy, jsou v tomto sporu, pokud jde o námitku nepřipustnosti pořadu práva, nezávažné. Nedospějí-li soudy nižších stolic k závěru, že na straně žalovaného vznikla zmíněná soukromoprávní povinnost k udržování můstku, bude žalobu po projednání ve věci samé pro hmotněprávní neodůvodněnost zamítnouti, ale nezakládá se tím nepřipustnost pořadu práva. Proto není třeba doplňovati řízení ve směru označeném rekursním soudem za tím účelem, by mohlo býti rozhodnuto o připustnosti pořadu práva.

Čís. 8688.

Rozhodným dnem pro posouzení žádosti o povolení exekuce vnučeným zřízením zástavního práva na nemovitosti jest den, kdy žádost došla soudu (exekuci povolujícího a současně knihovního) a byla zapsána do denníku pro knihovní podání. Byla-li toho dne v pozemkové knize jako vlastnice zapsána povinná pod svým dívčím jménem, kdežto exekuční titul znel proti povinné pod jménem, jehož nabyta sňatkem, jest exekuční žádost zamítnouti, nevykázal-li vymáhající věřitel již v exekučním návrhu listinou (§ 20 písm. a) a § 52 knih. zák.), že vlastnice jest totožnou s povinnou a že jde jen o změnu jména následkem sňatku.

(Rozh. ze dne 7. února 1929, R I 51/29.)